

Praktický průvodce zdravotníka jeho nezdravotnickou činností

**aneb 18 otázek a odpovědí než
vyjedete poprvé jako zdravotník
zotavovací akce a připomenutí
zkušeným matadorům**

Severočeská záchranařská lesní škola

www.seleska.skauting.cz

Trocha
nudného,
avšak
potřebného
právníckého
prohlášení

Napsat a připravit tento e-book dalo hodně práce. Bavilo mne to a naučila jsem se přitom spoustu nových věcí.

Jestli vám přijde natolik užitečný, že byste si přáli, aby ho měli i vaši kamarádi, známí či členové střediska, mám velkou radost. Pokud se vám líbí natolik, že byste ho rádi používali na vašich zdravotnických kurzech, skvělé! **Sdílejte ho**, prosím, **pouze pomocí odkazu** na webové stránky Selešky–Severočeské záchranářské školy, odkud je volně ke stažení: www.seleska.skauting.cz.

E-book je chráněn autorskými právy. Jakékoli jeho šíření či poskytování třetím osobám, ať již jako celku či jeho částí, bez souhlasu autorky je zakázáno a je porušením autorského zákona, které může být stíháno. Jeho využití pro komerční účely je zakázáno.

Zároveň chci upozornit, že e-book je pouze informačním materiálem. Vyjadřuje můj osobní názor a vychází z mých znalostí a zkušeností. Jeho stažením berete na vědomí a rozumíte tomu, že použití informací v něm obsažených, stejně jako úspěchy či neúspěchy z toho plynoucí, jsou čistě ve vašich rukách. Vymezují se z jakékoliv právní odpovědnosti ohledně toho, jak s textem naložíte a jakým způsobem z něj ve své praxi vyjdete.

Já, Eva Pavlíková Hosmanová, Seleška, ani nikdo další nenese žádnou odpovědnost za vaše jednání a za případně vzniklé škody či újmy.

Děkuji za respektování tohoto sdělení.

Efča - Eva Pavlíková Hosmanová

Přesto, nebo snad právě proto, že jsem pražanda, jsem milovala tábory. Tu bandu dětí, vůni lesa, koupání v rybnících a prázdninový čas. Podle maminky jsem se domů vracela s polovinou kufru čistého prádla, abych jí nepřidělala práci s praním.

Později jsem začala řídit auto. Dost zvýšila pravděpodobnost setkání s dopravní nehodou. Chtěla jsem se naučit poskytovat první pomoc. Volba padla na kurz Českého červeného kříže pro zdravotníky zotavovacích akcí. V kurzu byly samé učitelky. Potřebovaly papír, aby mohly jet na školu v přírodě. Nezajímalo je, jak první pomoc poskytnout, ale co bude v testu za otázky. Hmmm.

S ještě mokrým řidičákem jsem nastoupila na právnickou fakultu. Dozvěděla jsem se víc o odpovědnosti za neposkytnutí (špatné poskytnutí) pomoci. Teď už mi bylo jasné, že se k dopravní nehodě opravdu nachomýtnout nesmím, protože první pomoc neumím.

Ale já se to chtěla naučit. V roce 2006 jsem se dostala na Selešku. Napoprvé (tehdy ještě byly čekací listiny náhradníků!). Měla jsem obrovskou radost, která mě provázela celou lesní školou a absolvencí Selešky neskončila. Dostala jsem se do týmu. Jestli jste nikdy neviděli šťastnou blechu, tak já tehdy ano - v zrcadle.

Pak přišly pochybnosti. Vždyť holka nejsi zdravotník. Co tam tak asi budeš dělat? Jasně, hrát si s účastníky a strašit je při maskovačkách. Ale bude to stačit?

Začala jsem přednášet „vyhlášku“. Čtení právních předpisů mi přišlo zbytečné. Účastníci číst umí a nudit jsem je nechtěla. Chtěla jsem to dělat jinak. Jenže, co chcete říci vlastními slovy na tom, že na 30 dětí má být 1 sprchová růžice? Program se postupem času stával stále více diskuzí nad aktuálními otázkami a sdílením zkušeností. Líbilo se mi to.

Časem se ve mně ozval právník. Co když se na něco důležitého nedostane? Chtěla jsem dát účastníkům víc. Přála jsem si, aby měli vše důležité pohromadě, u sebe, a mohli se k tomu vracet, kdykoli budou potřebovat.

Tak tady to máte. Ať se vám dobře čte.

Obsah:

Čím mne tento e-book obohatí?	5
1) Jaké předpisy si musím nastudovat?	6
2) Kde si předpisy stáhnou a ověřím zda platí?	8
3) Kdo může být zdravotníkem a co to je zotavovací akce?	9
4) Čemu se na akci jako zdravotník věnuji?	10
5) Jaká je má odpovědnost?	11
6) Změnilo se něco za posledních 6 let?	14
7) Jaké dokumenty budu od účastníků potřebovat?	16
8) Prevence? Proč?	20
9) Mám něco na starosti při plánování tábora?	21
10) Na co nezapomenout před odjezdem?	24
11) Odjíždíme - mám všechno?	25
12) Co zařídím po příjezdu na tábořiště?	27
13) Jak vypadá zdravotnická dokumentace?	29
14) Jak se mám chovat na ošetřovně?	31
15) Všechno je připravené. Na táboře jen ošetřuji?	32
16) Jaké doklad vracím po návratu z tábora?	35
17) Na co se nejvíce zaměřuje hygienická kontrola?	36
18) A co když jedeme jen na 4 dny? Nebo nás jede jen 28? To nemusím dodržovat nic?	41
Repetitio mater studiorum	44
Seznam dalších materiálů	43
Odkazy	44

Čím mne tento e-book obohatí?

Děkuji, že jste si našli čas na přečtení následujících řádků. Je jich hodně, vím. Věřím však, že vám budou k užitku. A to, i když tady o způsobu ošetřování zraněných nebude vůbec nic. To totiž **zdravotník** umí – proto je zdravotník. Jenže, na táboře **není jen kvůli ošetřování**. V tomto e-booku se dočtete to ostatní, co jeho činnost zahrnuje. Na jednom místě, přehledně, jak jde čas. Samozřejmě zdravotník nemusí všechno zajišťovat osobně, ale měl by vědět, jaké úkoly zadat.

Akcí, na které může jet zdravotník je mnoho. Od jednodenních výletů s vlastní smečkou či družinou až po třítydenní komerční tábor se 150 dětmi, kuchaři a vedoucími, které vůbec nezná. Na každou takovou akci se bude připravovat jinak. Velikostí lékárničky počínaje a myšlenkou na případné papírování konče.

Tento **e-book** vás jako zdravotníky provede vaší **nezdravotnickou činností** na táboře či jiné podobné akci, slovy vyhlášky na tzv. **zotavovací akci**. A to nejen během tábora, ale hlavně před ním. Prevence je totiž základ.

Dá náměty k zamyšlení pro ty, kteří se rozhodují, zda jet na tábor poprvé jako zdravotníci. Tím, že připomíná jednotlivé **povinnosti chronologicky**, budete mít čas si vše **připravit předem**, abyste se na táboře mohli věnovat ošetřování. Ukáže, na co myslet, abyste se nemuseli vše učit z vlastních náročných zkušeností (telefonát rodičům v 11 večer, zda jejich dítě náhodou není alergické na včelí bodnutí). Poskytuje **odkazy**, kde lze sehnat bližší informace (aktuální znění předpisů se hodí). **Odpovídá na** nejčastěji pokládané **dotazy**. Obsahuje praktické **zkušenosti** z průběhu **hygienické kontroly**.

Přílohy vám pomohou nastavit si pravidla a získat důležité informace již před samotným táborem. Práci s papírováním vám usnadní prověřené a aktualizované **formuláře**.

Celý e-book je **psán pro lidi, nikoli pro právníky**. Proto používá běžnou, neprávníckou češtinu. Ve výrazech jako „dospělý“ či „zletilý“ nehledejte žádné špeky, nejsou tam.

1) Jaké předpisy si musím nastudovat?

Předpisů, které se dotýkají pořádání tábora, je mnoho. Znáť by je měl především vůdce tábora, neboť na něm leží odpovědnost za jejich dodržování. Zdravotníka se týkají jen některé z nich.

Co platilo na loňském táboře, na letošním už platit nemusí. Proto je třeba se vždy znovu **podívat, jestli předpisy stále platí nebo, a** v tom případě také **jak, se změnily.** A to nejlépe v době, kdy tábor začínáme plánovat (ať víme, zda přikoupit další sprchu) a poté znovu ještě pár týdnů před táborem. Tento **e-book** zohledňuje právní stav známý v **březnu 2024.**

pro tábory pořádané Junákem

- Směrnice Junáka k táborům (zde pozor, tábor má jinou definici, než zotavovací akce)
- Směrnice Junáka ke zdravotnickému zabezpečí zotavovacích akcí
- Směrnice Junáka pro vodácké akce

pro všechny zotavovací akce

TOTO JE
DŮLEŽITÉ

- **vyhl. č. 106/2001 Sb.**, o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti (hygienická vyhláška – „HV“) . Najdete v ní konkrétní požadavky na umístění akce, prostorové podmínky ubytování, ošetřovny i izolace, počet toalet a sprchových růžic, zásobování vodou, odstraňování odpadů, stravování i denní režim.
- **zák. č. 258/2000 Sb.**, o ochraně veřejného zdraví („ZoVZ“) – § 7 -14 (část první, hlava II., díl 2.). V něm se dočtete, co se rozumí zotavovací akcí, jaké jsou podmínky účasti dětí a dospělých na akci (jaké dokumenty musí mít) a obecné povinnosti pořadatele akce.

Hodí se vědět, že existují předpisy, které se týkají pitné vody (vyhl. č. 252/2004 Sb.), nakládání s odpady (zák. č. 541/2020 Sb.) a zneškodňování odpadních vod (zák. 254/2001 Sb.). Proč? Protože na táboře používáme pitnou vodu a jsou stanovena pravidla, jaké hygienické požadavky musí splňovat. Protože vytváříme odpad a je třeba zajistit jeho třídění a odvoz. Protože s odpadní vodou, kterou je veškerá voda, která projde kuchyní nebo umývárnu, je možné nakládat jen určitým způsobem.

2) Kde si předpisy stáhnou a ověřím, zda platí?

- www.zakonyprolidi.cz - ukáže aktuální i budoucí znění předpisů; v některých případech i znění dřívější
- www.skaut.cz/tabory - najdete zde nejen směrnice, ale také mnoho článků na aktuální témata a potřebné dokumenty i s komentáři (předpřipravená přihláška na tábor, hlášení tábora, potvrzení o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi, bezinfekčnost, posudek o zdravotní způsobilosti dítěte, souhlas rodičů s poskytováním informací o zdravotním stavu dítěte)

3) Kdo může být zdravotníkem a co to je zotavovací akce?

Zdravotníkem může být fyzická osoba (s.r.o. si na tábor nepozvete), která je zletilá, plně svéprávná (po dovršení 18. roku věku) a zdravotně a odborně způsobilá k této činnosti. Zdravotní způsobilost se dokládá posudkem o zdravotní způsobilosti (musí ho mít všechny osoby pracující s dětmi - § 10 odst. 1 ZoVZ) a odbornou způsobilost doložíme dokladem o úspěšném absolvování kurzu ZZA či profesní kvalifikaci (§ 11 odst. 1 písm. a) ZoVZ).

Kvalifikace získaná úspěšným absolvováním kurzu ZZA je časově neomezená. Získaný dokument se nazývá Osvědčení. Junák však ve svých vnitřních předpisech požaduje, aby si zdravotník své vzdělání průběžně udržoval, tedy absolvoval po čtyřech letech povinná doškolení (podrobnosti jsou uvedeny ve Směrnici ke zdravotnickému zajištění zotavovacích akcí). Tomu se říká Oprávnění. Důvodem je skutečnost, že nabyté, avšak nepoužívané, znalosti zapomínáme a doškolení je způsob, jak si je oživit.

Zotavovací akcí je organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů (tedy 6 a více dní), jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě získat i specifické znalosti a dovednosti (§ 8 odst. 1 a § 11a ZoVZ).

Pozor na to, že podle Směrnice Junáka k táborům je **táborem** akce s dobou trvání 7 a více dní (vč. dne příjezdu a odjezdu), jejímž pořadatelem je organizační jednotka a tábora se účastní děti do 18 let

Ne každý tábor je zotavovací akcí a ne každá zotavovací akce je táborem. Rozdělení je důležité, abyste věděli, které předpisy se na danou akci vztahují.

4) Čemu se na akci jako zdravotník věnuji?

Na první pohled by se mohlo zdát, že zdravotník na akci jen poskytuje **první pomoc, ošetřuje zranění a pečuje o nemocné**. Jde sice o jeho stěžejní činnost, vedle ní však má na starosti dohled nad **dodržováním** povinností uvedených v **hygienických předpisech**.

Tam patří především vedení zdravotnické administrativy, zajištění vybavení táborové i příruční lékárničky, kontrola dodržování zásad osobní hygieny účastníků, kontrola počtu latrín i výtokových kohoutů a rovněž zajištění, aby na akci byla pestrá a vyvážená strava a denní režim respektoval přiměřenou zátěž dětí s ohledem na jejich zdravotní stav a věk.

Přestože je splnění většiny hygienických povinností (umístění akce, zásobování vodou, odstraňování odpadků, velikost ubytování, kapacita sociálního zařízení, úklid, stravování, režim dne, nahlášení akce hygienikovi, atd.) uloženo pořadateli akce (v případě skautských táborů tedy středisku jako organizační jednotce), kontrolu jejich dodržování má na starosti zdravotník. Společně s vůdcem tábora je také často tím, kdo provází táborem kontrolu z příslušné hygienické stanice.

Proto je dobré držet se našeho skautského hesla „**Bud' připraven!**“, vědět jaké povinnosti mají být splněny a na co se hygienická kontrola zaměřuje.

5) Jaká je má odpovědnost?

Pokud jste například dětský lékař, lékař ze záchranky, zdravotničtí záchranáři či ostřílení táboroví zdravotníci, skoro můžete tuto část přeskočit.

Pokud jste však právě absolvovali svůj **první kurz ZZA** a **zranění** jste viděli **jen na maskovačkách, zbystřete!** Víím, že my skauti se teprve učíme říkat „ne“. Prosba třídní učitelky vašeho dítěte, že nemají zdravotníka na školu v přírodě v kombinaci s jeho smutnými očima, že bez tebe mami/tati škola v přírodě nebude, jsou silný kalibr. Stejně tak zoufalý telefonát kamaráda pořádajícího letní tábory, kterému onemocněl zdravotník a tábor je už za týden. Rozumím tomu.

**PŘEMÝŠLEJTE VŠAK !
KLAĎTE SAMI SOBĚ
OTÁZKY.**

Zdravotník se stará o zdraví **všech účastníků** akce, a to **po celou dobu** jejího konání. To znamená, že pečuje nejen o **děti**, které na akci jsou, ale též o všechny vedoucí, **stařešiny**, kteří duchem stále čilí přijedou popovídat o svých zážitcích z mládí, **těhotné lektorky** programů (včetně těch, které těhotenství zatím tají) **i miminek**, která si vedoucí s sebou vezmou.

Ošetřování dětí a jejich onemocnění má svá specifika. Na zdravotnických kurzech ZZA se jim věnuje patřičná pozornost. Předpokládá se, že přesně tomu se na akci budete věnovat. Stejně tak život zachraňujícím úkonům, protože ty zkrátka zachraňují život. Nejen na táboře.

 Ale co to ostatní, co přinese táborový život? Jak budete reagovat na pobolívání břicha? Je to stýskání? Něco se pokazilo v kuchyni? Týden starý řízek z domova? Nesedla kombinace krupicové kaše a tajně snědených gumových medvídků? Nebo třeba zánět slepého střeva? Co večerní píchnutí vosou? Alergii dítě psanou nemá, ale také ho ještě nikdy nepíchla. Je tohle ještě normální otok nebo už příliš velký? Zyrtec zabírá nějak pomalu. Nebo nezabírá? Pojedete raději 20 km zatáčkami na pohotovost a vyslechnete si otráveného lékaře, co tam jezdíte s takovou banalitou nebo budete věřit, že to zvládnete a stav se nezhorší? Jste si jistí, že poznáte infarkt nebo hypoglykemický záchvat u návštěvy? Co s neúnavně plačícím batoletem a jeho vystrašenou maminkou?

Doplníte si vzdělání kurzem?

Přečtete další knihu?

HLEDEJTE ŘEŠENÍ !

Zajistíte si telefonickou konzultaci?

Je **rozdíl**, jestli pojedete na **tábor s dětmi**, s nimiž se **potkáváte celý rok** nebo na **komerční tábor**, kde **neznáte nikoho**.

Zdravotník se totiž o zdraví všech účastníků nejen stará, ale je rovněž odpovědný za správné ošetření! Odpovědnost může být v takovém případě z pohledu práva nejen občanskoprávní, ale i trestněprávní. Osobní zkušenost se soudy v pozici účastníka řízení si většina lidí ráda odpustí.

Občanskoprávní řízení se vás může dotknout „**jen**“ po **finanční stránce**. Výše náhrady škody na zdraví může být značná (náhrada účelně vynaložených nákladů na léčení, náhrada ztráty na výdělku, náhrada duševních útrap, náhrada ztížení společenského uplatnění, bolestné) a může vás ve formě peněžitého důchodu zavázat na mnoho let dopředu (takové měsíční „výživné“ placené poškozenému, případně jeho rodině). Nepočítám náklady na vašeho advokáta a psychoterapeuta.

Poškození zdraví však může být kvalifikováno i v **trestněprávní rovině** jako přestupek či jako trestný čin. Ten je možné spáchat i z nedbalosti, tedy i v případě, že jste nevěděli, že svým jednáním můžete takové porušení nebo ohrožení způsobit, **ač jste o tom** vzhledem k okolnostem a ke svým osobním poměrům **vědět měli a mohli**. To poslední „vědět měli a mohli“, jako základ odpovědnosti, přitom bude posuzovat soud. Se znalostí všech okolností, po přečtení znaleckého posudku, kde znalec vše vysvětlí, po konzultacích s odborníky zdravotnickými i právními. A především v teplé a klidné kanceláři poté, co vše několikrát zváží ze všech úhlů pohledu a porovná různé možné následky. Na rozdíl od vás, kteří jste byli ve stresu, často v nepohodlí (noc, déšť, ostatní děti, uprostřed lesa), měli jste jen základní informace a na rozhodnutí bylo několik minut. Za spáchání trestného činu ublížení na zdraví je možné uložit **trest odnětí svobody** (vězení).

Nejčastěji se můžete setkat s odpovědností správněprávní - za přestupky. Typickým příkladem je pokuta udělená za prohřešky zjištěné při hygienické kontrole.

Je dobré vědět, že přestože jsou některé povinnosti právními předpisy výslovně svěřené pořadateli tábora, v praxi je vykonává zdravotník (např. zajištění vybavení lékárny, vedení zdravotnického deníku, komunikace s rodiči ohledně zdravotních potíží jejich dítěte). Pokud nastane problém, není odpovědnost jen na pořadateli tábora, ale též na zdravotníkovi.

Pokud se vám něco takto nepříjemného přihodí, vřele doporučuji **obrátit se na odborníka**, který se náhradami škod na zdraví či obhajobou v trestním řízení zabývá. Specialista na převody nemovitostí, byť nejlepší, bude v této situaci stejně platný jako zubař při transplantaci srdce.

Zcela jistě **pomůže** správně vedený **zdravotní deník, pořádek v dokladech**, dobré pojištění odpovědnosti, ústředí Junáka, **krizová linka Junáka - 737 205 520 (non-stop)**, krizový manuál a advokát (ve vyhledávači na stránkách České advokátní komory www.cak.cz si lze vybrat i podle specializace).

A to jsem ještě nezabrousila do zdravotnickovy duše

TAKŽE - NEŽ KÝVNU NA TO, ŽE POJEDU DĚLAT ZDRAVOTNÍKA, ZAMYSLÍM SE !

6) Změnilo se něco za posledních 6 let?

změny účinné od 01.11.2017

- Prodloužení platnosti posudku o zdravotní způsobilosti dítěte z 1 na 2 roky. U dospělých došlo k prodloužení platnosti již dříve, a to od 01.12.2015.
- Posudek o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi může vydat nejen registrující poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství (tedy "praktický lékař (obvodák) pro dospělé" u něhož jste vedeni), ale i poskytovatel zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost (tedy "dětský praktický lékař (obvodák)", pokud jste ještě vedeni u něj).

změny účinné od 01.05.2020

- Zotavovací akce se může skládat z více běhů. Za dítě do věku 15 let se považuje i dítě, které v kalendářním roce, kdy je zotavovací akce pořádána dovrší věk 15 let. Přidána definice školy v přírodě (vše § 8 odst. 1 ZoVZ).
- Příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví se hlásí (§ 8 odst. 3 ZoVZ):
 - termín a místo konání akce, **vč. adresy nebo názvu katastrálního území a zeměpisných souřadnic**,
 - počet zúčastněných dětí, a to **v každém běhu s uvedením data jeho zahájení a ukončení**,
 - způsob zabezpečení akce pitnou vodou a zajištění stravování účastníků,
 - **jméno a příjmení odpovědné osoby přítomné** na akci, a to **pro každý běh akce a telefonní číslo na tuto osobu**.
- Posudek o zdravotní způsobilosti vydává registrující praktický lékař pro děti a dorost, a pokud dítě není u žádného registrováno, tak jakýkoli praktický lékař pro děti a dorost. **Kontraindikace pro očkování již nemusí být trvalá.** (§ 9 odst. 3 ZoVZ - Podle dřívějšího znění bylo třeba, aby kontraindikace očkování byla trvalá. Nicméně toto zajímá spíše lékaře, který posudek vydává).

- Posudek o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi vydává u **osob, které nemají registrujícího praktického lékaře**, poskytovatel v oboru všeobecné praktické lékařství ("praktik pro dospělé") nebo praktické lékařství pro děti a dorost ("dětský praktik"). (§ 10 odst. 2 ZoVZ).
- Zdravotníkem bez kurzu ZZA může být student **studijního programu v oblasti Všeobecné lékařství a zubní lékařství** po úspěšném ukončení 3. ročníku (§ 11 odst. 1 písm. a) ZoVZ - V dřívějším znění byl maličko jiný název studijního oboru. Netřeba se tím trápit).

změna účinná od 01.07.2023

- Již **není třeba** mít tzv. **potravinářský průkaz**.
- Změna vychází z nového znění § 11 odst. 1 písm. b) a § 19 odst. 2 ZoVZ. Podle nich již není vyžadována účast zdravotníka při kontrole zdravotních průkazů a osoby přicházející při zpracování potravin do styku zejména s potravinami a pokrmy již nemusí mít zdravotní průkaz. Vyžadují se již jen znalosti nutné k ochraně veřejného zdraví.

7) Jaké dokumenty budu od účastníků potřebovat?

Od dětí, jako účastníků akce, je zapotřebí přihláška, posudek o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na akci a prohlášení o bezinfekčnosti. Hodí s i kopie kartičky pojišťovny.

Osoby, které se podílí na **zajištění tábora** (vedoucí, kuchaři, zdravotník, ale i roveři připravující program !!) předkládají posudek o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi či jiný doklad o odborné způsobilosti. Dále pak podle své role na akci též vůdcovský dekret, doklad o absolvování kurzu ZZA či jiný doklad o odborné způsobilosti zdravotníka. Bezinfekčnost u dospělých byla vyžadována jen během "covidových let" 2020 a 2021.

Pojďme se na vybrané dokumenty podívat podrobněji.

přihláška

Dobře připravená přihláška dítěte je základ. Vzor, který je možné vyplnit a upravit podle potřeb, lze stáhnout na [Křižovatce](#). Její součástí je i **dotazník o zdravotním stavu dítěte**, který napoví, s jakými obtížemi se na táboře můžete setkat a co si případně dostudovat. U dětí s alergiemi je dobré vědět, jak se alergie projevuje - dusí se nebo má vyrážku? Také je vhodné buď přímo do přihlášky, nebo jako přílohu přidat i **souhlas zákonných zástupců s poskytováním informací** o zdravotním stavu dítěte. Lékaři i zdravotničtí pracovníci jsou vázáni povinností mlčenlivosti, proto nemohou citlivé údaje o zdravotním stavu sdělovat jen tak někomu. V zákoně je zdravotníkům dáno právo (nikoli povinnost) sdělit osobám, které budou o pacienta osobně pečovat, informace nezbytné k zajištění této péče (§ 31 odst. 6 zák. 98/2012 Sb.), což by mohlo teoreticky souhlas rodičů nahradit. Prakticky však některá zdravotnická zařízení toto ustanovení znát nemusí a dohadujte se na místě. V přihlášce se neztratí **prostor pro rodiče**, kam vám mohou napsat cokoli, co považují za důležité (Nesnází pavouky a piští, jen co je vidí.) a co jejich dítěti pomáhá (Při bouřce se bojí, ale s plyšákem v náruči to zvládá dobře. Když nemůže spát, vždycky zabere teplé kakao.)

Před několika lety se řešila otázka souhlasu s poskytováním zdravotních služeb nezletilému (tzv. "**plné moci pro ošetřování**"), neboť pro některé výkony byl v té době třeba souhlas obou rodičů. Toto již není potřeba, neboť se nyní souhlas ke konkrétním výkonům posuzuje dle závažnosti výkonu a volní a rozumové vyspělosti daného dítěte. Vše je na uvážení lékaře. Běžné úkony může odsouhlasit dítě samo, u složitějších bude zdravotnické zařízení kontaktovat rodiče a život zachraňující budou činit rovnou bez ohledu na souhlas.

posudek o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na akci (§ 9 odst. 1 ZoVZ a příloha č. 3 HV)

Obsahuje dvě samostatná a na sobě nezávislá prohlášení:

- o tom, že dítě je zdravotně způsobilé k účasti na akci,
- o tom, zda se dítě podrobilo stanoveným očkováním, nebo má doklad, že je proti nákaze imunní či má kontraindikaci proti očkování.

Dále je vhodné, aby obsahoval rovněž sdělení, na co je dítě alergické a jaké léky dlouhodobě užívá, vč. jejich dávkování. Posudek vydává **ošetřující lékař dítěte** (tedy praktický lékař pro děti a dorost, u něhož je dítě registrováno, nikoli gynekolog, ortoped či alergolog). Platnost posudku je **2 roky** od data vystavení, pokud během doby nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti dítěte. Na jeho konci je kolonka pro **podpis rodičů**. Po skončení akce se **vrací rodičům**. Mohou ho užít i na další akce.

Mohu na tábor **přijmout dítě**, které se **nepodrobilo** stanovenému **očkování**? Jednoznačnou odpověď na tuto otázku, pokud je dítě podle posudku zdravotně způsobilé a zároveň (podle téhož posudku) se nepodrobilo stanoveným očkováním, dát nelze. Argumentace bude v tomto případě vysoká hra právníků. Názory oscilují mezi tím, že odpovědnost je na dětském lékaři a pořadatel tábora nemusí přezkoumávat posudek (tedy pokud je dítě podle posudku zdravotně způsobilé, přestože není očkováno, na tábor jej lze přijmout) po ten, že nepodrobení se stanovenému očkování vylučuje účast na akci, protože dítě není zdravotně způsobilé (přijetí dítěte zdravotně nezpůsobilého je přestupkem dle § 9 odst. 1 a 2 ve spojení s § 92d odst. 3 písm. b) a odst. 8 písm. b ZoVZ). Bude tedy záležet především na pořadateli tábora a zdravotníkovi, zda účast takového dítěte umožní. Jedním z řešení je mít povinnost podrobení se stanovenému očkování jako vlastní podmínku pro účast na táboře.

prohlášení o bezinfekčnosti (§ 9 odst. 2 ZoVZ)

Obsahuje prohlášení o tom, že účastník:

- nejeví známky akutního onemocnění (průjem, horečka)
- ve 14 dnech před odjezdem nepřišel do styku s osobou nemocnou infekčním onemocněním nebo podezřelou z nákazy ani mu není nařízeno karanténní opatření.

Prohlášení činí (**podepisuje**) u osob mladších 18 let zákonný zástupce (**rodič**) nebo osoba jím písemně zmocněná (v takovém případě je třeba písemné zmocnění přiložit k bezinfekčnosti). Osoby starší 18 let činí prohlášení samy. Po skončení akce se rodičům **NEvrací**. Pozor na datum prohlášení - **nesmí** být **starší 1 dne před odjezdem** na akci !!! Vezměte si pár čistých k odjezdu. Mohou se hodit.

Do roku 2020 nebyla bezinfekčnost pro dospělé účastníky potřeba. Bylo na každém, aby zvážil, zda je zdravý a může se akce zúčastnit V případě, že by někoho nakazil, nesl by důsledky (je již dospělý a tedy plně odpovědný za svá rozhodnutí). Opatření související s Covid - 19 prohlášení o bezinfekčnosti vyžadovala u všech účastníků akce, tedy i dospělých. V současné době již u dospělých tato povinnost není. Prohlášení pro rok 2024 je možné opět stáhnout na [Křižovatce](#).

posudek o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi (§ 11 odst. 1 písm. b) a §10 ZoVZ)

Tento lidově řečený „papír na hlavu“ obsahuje potvrzení, že posuzovaná osoba je způsobilá působit na akci jako dozor nebo jako zdravotník. Posudek vystavuje **praktický lékař** (opět nikoli oční lékař, kardiolog či zubař) **dospělého či pro děti a dorost**. Žádný oficiální formulář na to není. Platí **2 roky** od vystavení, pokud během doby nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti posuzované osoby. Po skončení akce se vrací účastníku, aby ho mohl používat dále.

Potřebují ho všichni, kdo jsou vedeni nikoli jako účastníci (děti). Především jde o **osoby samostatně pracující s dětmi starší 15 let**. Není rozhodující název pozice (vedoucí, praktikant, instruktor, pomocník), ale skutečnost, že se stará o děti či chod tábora. Nelze říci: "Nepracuji s dětmi, jen vozím vodu či vařím." Pořadatel je totiž povinen zajistit, aby na akci byly přítomné pouze osoby splňující podmínky § 10 ZoVZ, tedy mající shora uvedený posudek.

Posudek o zdravotní způsobilosti **nepotřebují pedagogičtí a zdravotničtí pracovníci**. Ti svoji způsobilost dokládají **jiným způsobem**. Kdo všechno sem spadá, jaké doklady potřebuje a kdo je vydává, není jednoduché určit. Bylo by třeba pátrat v různých předpisech a tyto vykládat. Lze hledat v zákoně o pedagogických pracovnících (§ 2 zák. č. 563/2004 Sb.) a v předpisech o lékařských a nelékařských zdravotnických povoláních (§ 2 zák. č. 95/2004 Sb. a § 2 zák. č. 96/2004 Sb.). Je možné zvolit jakýkoli věrohodný způsob prokazování kvalifikace. Meze kreativitě klade pouze otázka, co bude za dostatečně průkazné považovat hygienická kontrola. Namísto zjišťování co a od koho potřebuji, však bývá jednodušší si zajít k praktickému lékaři, aby posudek potvrdil.

Myslete na to, že **praktický lékař nemusí vědět všechno**. Náročné předstátnicové období kořeněné psaním diplomky a smíchané s hektickou přípravou tábora může leckoho přivést k terapeutovi nebo **psychiatrovi**. Je duše zahojena před táborem? Možná pro běžnou táborovou činnost ano. Ale co když přijde něco mimořádného, kde budou zapotřebí pevné nervy? Na noční bojovce nedorazilo vlče tam, kam mělo. Lijáky zvedají hladinu blízké řeky a je třeba se evakuovat. Ano, je především na vůdci tábora, aby si pohlídal, kdo se bude o děti starat a v jaké je psychické i fyzické kondici. Možná si mezi různými hláškami a plánováním celotáborovky nevzpomene, že Čulda byl na jaře "nějakej divnej". Možná netuší, že praktik nemusí o trápení duše vědět. Pomozte mu - třeba jen tipem na zamyšlení. Pomůžete i sobě. Jste totiž na jedné lodi. Budete vědět, na čem jste. A na rizikové aktivity třeba dáte Čuldovi parťáka.

8) Prevence? Proč jako?

Protože **kdo je připraven, není překvapen**. Dobře provedená prevence a promyšlená bezpečnost různých aktivit ve svém důsledku zmenšují množství práce zdravotníka. Tábor si chcete, stejně jako děti, především užít. Tuším, že se vám více líbí představa, jak pozorujete cvrkot táborového života, občas někoho pošlete pro pláštěnku, pomůžete v kuchyni nebo při hrách, vyhlásíte vítěze soutěže o nejlépe obvázanou mumii a ošetřujete co nejméně, než představa 14 dní strávených telefonováním rodičům o zdravotních komplikacích dětí, pohovory s hygienou kvůli průjmu poloviny tábora a objížděním nemocnic s převazy popálenin od polévky vylité na nohy v sandálech a rukou pořezaných od pil při přípravě dřeva na topení v kuchyni.

I když to tak na první pohled nevypadá, větší část vaší činnosti zdravotníka by se měla odbyvat mimo ošetřovnu. Od přípravy tábora a doplnění vašich požadavků do přihlášky na tábor, přes instruktáž o hygieně a předcházení infekcím a zraněním až třeba po kontrolu bezpečnosti "rizikových" aktivit přímo na táboře. Tábor je totiž pro děti o dobrodružstvích, která doma nezažijí, o hraní fotbalu na louce plné drnů, poznávání přírody i zákonů gravitace po setkání s klackem přes cestu.

Na vás je, abyste si ulehčili práci tím, že se zamyslíte ještě před táborem, že s rovery, kteří budou program připravovat projdete rizika, slabá a silná místa opičí dráhy i nízkých lanových překážek. Abyste se při koupání dětí v řece neslunili kdesi daleko od řevu dětí, ale byli s nimi přímo tam, kde jsou ony. Abyste vlčatům popáté trpělivě vysvětlili, že mokré plavky do spacáku nebo do kufru se suchým oblečením nepatří. Že když se stane noční nehoda, mají třeba o půlnoci přijít, protože máte náhradní suchý spacák nebo deku, oni se hezky vyspí a druhý den budou zase blbnout s ostatními. Ostuda nebude. Jejich spacák se vypere a usuší, třeba proto, že si na něj vylili hrneček vody.

9) Mám něco na starosti při plánování tábora?

„Co bych dělal na plánovací poradě? Tam si nanejvýš rozříznete prst o papír a zalepit si to umíte sami.“ si možná pomyslí leckterý, praxí nepoznamenaný zdravotnický nováček. Ti zkušenější již ví, že právě ve chvíli plánování tábora, kdy je ještě dostatek času, lze připravit mnoho věcí, které přímo na táboře ušetří nervy a práci. Nezaskočí je dlouhodobé zdravotní obtíže dětí ani otázky hygienické kontroly. Právě při plánování tábora si jako zdravotník můžete říci, co přesně potřebujete, tedy např.:

Do **přihlášky** bych poprosil upozornění od rodičů na specifické vlastnosti a problémy dítěte (**citlivost na potraviny**, dietní omezení, zdravotní a pohybová **omezení, alergie** (na léky, potraviny i ty ostatní + jak se alergie projevuje), plavec/neplavec, lyžař/nelyžař), **kontakty na** rodiče nebo zodpovědnou **osobu dosažitelnou** v místě bydliště **v době konání akce** (rodiče na Maledivách nebo 80letá babička moc nepomohou), a také **souhlas s poskytováním informací o zdravotním stavu dítěte**.

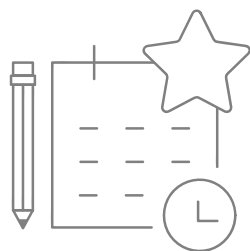
Bylo by dobré si promluvit s některými rodiči. Žížala má cukrovku a Frfňa je dost alergický na ořechy a mívá s sebou epipen. Co kdyby nám nechali u specialisty dětí napsat takový návod "Co dělat když ... " - komu zavolat, jaký lék podat, kdy přesně (jak vypadá stav dítěte, když máme lék podat) a v jakém dávkování a také kontakt na lékaře specialistu nebo ošetřujícího dětského lékaře, kterému můžeme zavolat o radu.

Loni jsme měli na táboře poprvé Červíka. Snad má ADHD nebo něco takového. Chodí s tím k lékaři a mívá i prášky. Na táboře je neměl, že prý v létě nemusí. Že to je pěkné éro víme ze schůzek, ale na táboře to už opravdu nešlo. V posudku nic psaného neměl. Možná to ale jeho obvodák neví, protože léky předepisuje psychiatr. Bylo by třeba situaci probrat s rodiči.

Tuhle jsem v přihlášce viděl poznámku maminky, že si nepřeje, abychom Cvrčkovi podávali běžné léky, že je zvyklý na homeopatika a jiné alternativy. Na tábor mu je určitě přibalí. Je důležité mamince říci, že tomu vyhovět nemůžeme. Na táboře budeme používat "běžné léky". Pokud by vznikl zdravotní problém, Cvrčka jí předáme do péče. Je na ní, zda s námi Cvrčka na tábor pošle nebo ne.

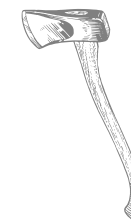
Do **seznamu doporučeného vybavení na tábor** doplníme pokrývku hlavy, sluneční brýle, krém na opalování s vyšším UV faktorem, holínky, pláštěnku, vlastní jídelní vybavení (lžíce, ešus, talířek, miska), hrníček a láhev / láhve na pití nejméně 1 litr (celodenní výlet v horku s oblíbenou 300ml lahvičkou s obrázkem může mít večerní nepříjemnou dohru).

Jedeme na nové místo a děti se mohou **koupat** v rybníku i v řece. Nemyslím koupání za účelem očisty těla od potu, prachu a špíny. Ale zábavu spojenou se stříkáním vody, plaváním a potápěním. Já sice mám ZZA, ale vodní záchrana v tekoucí vodě je „vyšší dívčí“. Utonutí je v ČR druhou nejčastější příčinou úrazové smrti dětí, alespoň to říká vodní záchranář Kvaky. Budeme tedy u rybníka či tekoucí řeky? Je tam jez? Stačí ve vodě i světlušky? Mají tedy vodu nejvýše k hrudníku? Jede s námi zdatný plavec? Máme s sebou nějaké záchranné pomůcky? Házečí pytlík? Jinou pomůcku?

Celodenní hry na slunci, několikadenní puťáky a noční výsadky jsou báječná věc, ale **denní režim** je také důležitý. Je třeba mít pevně vymezenou dobu pro spánek, osobní hygienu a stravování, polední klid trvá 1-1,5 hodiny a večerka nejpozději mezi 21-22 hod. Vlčata musí spát déle než skauti. Hlídky také nemohou být nekonečné (§ 8 HV, § 11 odst. 1 písm. b) ZoVZ). Na puťáku je třeba zařadit na třetí den menší zátěž. A tím nemyslím, že sice půjdeme méně kilometrů, ale zato vystoupáme na dva nejvyšší a nejprudší kopce v okolí. Koupání je možné nejméně hodinu po hlavním jídle či větší fyzické zátěži.

Je třeba projít **táborové vybavení** a případně ho dokoupit či půjčit. Máme dost prkýnek? (potřebujeme zvláště na maso, pečivo, zeleninu ...) Máme dostatek barelů na vodu a várníc s kohoutkem? (k toaletám, do kuchyně na mytí rukou, pro děti na celodenní možnost pití) Kolik nás letos asi tak pojede? Bude zapotřebí pořídit další sprchu či vykopat více latrín? Loni se protrhla plachta kryjící místo na umývání nádobí. Jak tohle vyřešíme? (pořídíme novou nebo vymyslíme jiné místo pro mytí nádobí) Do skládku na potraviny se nám dostali nejen roveři, ale i myši. Co s tím uděláme letos?

Na tábor skautek a světlušek má volno jen Grizzli. Kluk je to šikovná a zkušeností má také dost. Vždyť je to záchranář a jezdí s rychlou. Jen si ho nějak neumím představit, jak řeší první nečekanou menstruaci a nákup vložek. A co když si bude některá skautka stěžovat, že se ošetřování věnoval horlivěji, než musel? Kdo bude komu co dokazovat, když na ošetřovně byli sami dva. Jo a pamatujete, jak si Vokurka loni natrhl pozadí a museli jsme jet na pohotovost, protože řekl, že to je vysoce soukromá záležitost, Majda ani jiná ženská mu na něj koukat nebudou, protože to si radši nechá tu půlku upadnout? Jak to letos vyřešíme? **Na tábor skautů zdravotníka a na tábor skautek zdravotníci?** Budeme mít v záloze druhého zdravotníka stejného pohlaví? Nebo to řešit nebudeme? Na Grizzliho si nikdo stěžovat nedovolí a Vokurkovi pozadí v nemocnici ovázala sestřička a ani nepípнул.

Budeme jezdit pro **vodu** zase jako loni? Splňuje stále hygienické normy? Máme protokol o rozboru pitné vody? Nebo jiné potřebné potvrzení?

Vlčatům se sice 10x rohlík s medem k snídani líbil, ale skauti už po týdnu reptali. Je mi jasné, že jídelníček dotváříme přímo na místě podle akcí v místním supermarketu, ale základní představu bychom si měli utvořit předem. Strava musí být pestrá, výživově hodnotná a hlavně dostatečná (na čerstvém vzduchu a při pohybu pořádně vyhládne). Jídlo je třeba podávat 5x denně, z toho alespoň jedno hlavní jídlo teplé a k snídani mít teplý nápoj.

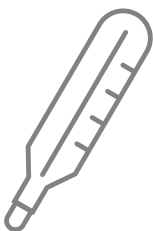
Dobrým **pitným režimem** můžeme předejít řadě zdravotních problémů. Jak budeme vědět, kolik toho jednotlivé děti vypily? Je jasné, že v zápalu táborových her si na to nikdo nevzpomene. Budou si za každý vypitý hrneček vybarvovat kapku vody? Nebo dostanou modrý kamínek, který si dají do své nádoby pod nástěnkou?

Nesmíme používat **potravin**y nebo pokrmy, které mohou být **zdravotně závadné**. Jde např. o výrobky z mlékárensky neošetřeného mléka či výrobky tepelně neopracované vůbec nebo nedostatečně (tatarský biftek, krvavý steak, míchaná vejíčka, vejce na měkko), majonéza vlastní výroby, zmrzlina vlastní výroby a porcovaná ze skupinového balení (polárkový dort s pěti lžicemi), třešně od kamaráda ze zahrady, meruňková marmeláda od babičky (§ 7 HV, § 11 odst. 1 písm. b) ZoVZ). Houby je možné podávat, ovšem s odpovědností za případné potíže. Je důležité si ponechat doklad o koupi - v obchodě či od pěstitele s příslušným oprávněním.

Zkontroloval jsem si **lékárničku** a je třeba ji doplnit. Obvazy jsme spotřebovali, Paralenu končí expiračka týden před táborem, krytí rány má být sterilní, ale obal je poškozený a mastný tyl sice není povinný, ale hodně ulehčí práci. Letos bereme na tábor i benjamínky, budou mi pro ně stačit tablety Ibuprofenu nebo raději přikoupím sirup a vezmu i čípky?

Povinné vybavení lékárničky určuje příloha č. 4 hygienické vyhlášky.

Používání **rtuťových teploměrů** není zakázáno. Není však možné koupit nové. Prodej zakázala Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/51/ES.

10) Na co nezapomenout před odjezdem?

Každý zdravotník má svoji vlastní délku lhůty „před odjezdem“, kdy stihne vše oběhat, vytisknout a doplnit. Je dobré během ní provést „poslední předletovou kontrolu“ a dát i ostatním čas doplnění toho, na co zapomněli. Tedy zejména:

- **zkontrolovat lékárníčku**
- ověřit **dostupnost** nejbližších zdravotnických zařízení pro různé případy - **pohotovost** pro děti i dospělé, dětskou nemocnici (zvláště **dětská chirurgie** se hodí), **zubaře** (který je ochoten ošetřit akutní případy i dětské a v době akce nemá dovolenou), včetně **nejlépe sjízdné cesty, ordinačních hodin, telefonu** a případné **možnosti telefonických konzultací**
- **připomenout** všem **osobám podílejícím se na práci s dětmi** (i roveři a kuchaři), aby si nezapomněli vzít **potřebné doklady** (posudek o způsobilosti pro práci s dětmi, jiný doklad pedagogického pracovníka, vůdcovský dekret ...)
- **připomenout rodičům, co všechno** budou při odjezdu **odevzdávat** - známe to, někteří při půlročních uzávěrkách v práci, balení na svojí dovolenou a hledání rok nepoužívaného ešusu, na nějaké papíry zkrátka zapomenou

11) Odjíždíme - mám všechno?

Základní pravidlo při odjezdu zní, že je **právem, nikoli povinností, dítě na akci vzít**. Pokud nejsou předloženy všechny potřebné doklady nebo se vám jako zdravotníkovi nelíbí zdravotní stav dítěte, nelze pořadatele nutit dítě na akci přijmout. Tedy, přesněji řečeno, nutit ho možné je, měl by však odolat, i když to bude náročné. Hrozba právníkem a náhradou škody za zmařený odlet na Barbados nepochybně může nezkušeného nováčka vystrašit.

Mnohem horší však bude, pokud se přijme dítě, které i přes doloženou bezinfekčnost od rodičů, má skleněné oči, červené tváře, je malátné (ačkoli obvykle neposedí ani chvíli) a po přiložení ruky na čelo je jistojistě jasné, že na něm lze usmažit i vajíčka. A nakazí se část tábora. Nejen, že zdravotník bude muset skutečně začít ošetřovat a starat se o nemocné, ale tábor nebude mít tu správnou atmosféru ani pro zdravou část osazenstva. A případné stížnosti ostatních rodičů, že se jim dítě nakazilo a bylo možné tomu zabránit, také na dobré náladě nepřidají. I nyní může přijít informace o tom, že strýček je věhlasným advokátem.

A to ani nemluvím o návštěvě vší na dívčím táboře. Ostříhat nepřichází v úvahu. Odvšivovacích šamponů je třeba hodně. Při zjištění jejich ceny hospodář vytřeští oči a začne hrozit, že nebude na závěrečný poklad. Že nemáte právo dotýkat se dětí při prohlídce vlasů? Hmmm. Také nemáte povinnost dítě na akci přijmout.

V obou případech se lze s rodiči domluvit, že až dítě odvšiví nebo přejde nemoc, dítě přivezou.

Samozřejmě je nejlepší, pokud jste jako zdravotník u odjezdu. Můžete si osobně zkontrolovat stav dětí i dokladů. Zjistit, zda s sebou skutečně mají léky, které pravidelně užívají. Ověřte si, jestli máte u všech informace o alergiích a zdravotních omezeních (poslední šance se rodičů zeptat, jestli je Mařenka na mléko skutečně alergická nebo jen nesnáší škraloupky) a **kontaktní telefony** na rodiče či jiné osoby dosažitelné během akce a schopné pomoci.

Pro zapomětlivé rodiče máte připraveno několik prázdných bezinfekčností, aby je mohli vyplnit při odjezdu. **Bez bezinfekčnosti a posudku o zdravotní způsobilosti nelze dítě na akci přijmout!** A co když ho rodiče nemají a slibují, že ho během pár dní dovezou? Předpisy mluví jasně. Když přijde hygiena hned druhý den tábora a nejsou papíry v pořádku, je to problém pořadatele a zdravotníka, nikoli rodičů, kterým se zrovna rozbilo auto, pročez doklady nepřivezli.

Při odjezdu tedy jako zdravotník přebíráte:

TOTO JE
DŮLEŽITÉ

- **dítě** (usměvavé a natěšené, jaké to letos bude, i to, které se drží maminky, protože fakt nechce ... jj, stačí dvě noci a nebude chtít domů)
- zdravotní doklady dětí (ideálně v jedné obálce nadepsané jménem dítěte):
 - **kopie kartičky zdravotní pojišťovny** (vždycky se hodí)
 - **posudek o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na akci**
 - **prohlášení o bezinfekčnosti**
- **léky**, které dítě užívá pravidelně nebo má nějakou specialitku pro případ alergie či astmatu společně s informací jak léky skladovat a jak je **dávkovat** (děti to sice často ví a umí sami lépe než zdravotník, ale stejně to je zapotřebí); každé dítě má svůj vlastní pytlíček nebo krabičku, léky různých dětí se skladují odděleně
- a také zkontrolujete, jestli **dítě vypadá zdravě a nemá vši**

12) Co zařídím po příjezdu na tábořiště?

Jestliže jako zdravotník jezdíte léta letoucí na stejné místo, kde je navíc pevné zázemí, budete se chovat trochu jinak, než pokud jedete poprvé, na neznámé místo a tábor se stavěl na zelené louce bez vaší účasti. Povinnosti jsou však stejné.

Pokud jste nezkontrolovali děti přímo při odjezdu (např. na komerčním táboře, kde se střídají turnusy), provedete tzv. **zdravotní filtr** (viditelné zdravotní potíže, horečka, vši).

Zkontrolujete **podmínky ubytování**. Stanů či pokojů je dostatek, chlapci a děvčata bydlí zvlášť (pokud rodiče souhlasí, mohou spát bratr se sestrou na jednom pokoji), vedoucí spí jinde než děti, zdravotník je poblíž ošetřovny. Další pravidla jsou stanovena odlišně pro stavby a pro stany. Každé dítě potřebuje svůj prostor. Ve stanech má být přiměřený, v budovách 2,5 m² na dítě. Okna v budovách musí jít otevírat. Každé dítě musí mít svůj vlastní přístup k posteli - oblíbené megaletiště pro 10-12 vlčat neprojde. Ve stanech je důležitá izolace proti vlhkosti. A tak se děti těší, že si kromě postelí budou vyrábět i podlahy pod věci. Nahoře na palandě spí jen děti starší 7 let, mají zábranu proti pádu a nepropustnou podložku pro případ noční nehody.

Stranou vašeho zájmu nezůstane ani **hygienické zázemí**. Projdete umývárky a záchody. Kde chybí označení "kluci", "holky", "izolace", "kuchyň", tak ho doplníte.

Připravíte si **ošetřovnu** (samostatnou místnost či stan). Potřebujete tam nádobu na vodu, samostatnou nádobu na zdravoodpad, deku na přikrytí i místo pro sezení ošetřovaného. Při vyšetřování se často hodí i čelovka nebo jiná svítilna. Znovu si projdete lékárníčku, že v ní je vše, co tam má být a osvěžíte si kam pro co sáhnout. Léky a zdravotnickou dokumentaci zajistíte tak, aby k nim neměly přístup děti. Zámek s klíčkem je fajn. Jedna hygienická kontrola byla nadšena ze zámku s číselným kódem, který znali jen dospělí. V případě potřeby se nemusel klíček hledat. Zajistíte si způsob, jak při ošetřování zachováte soukromí - cedulka na dveře, spuštěná celta ve vchodu do stanu ...

Omrknete **izolaci** a zjistíte, kde má svoji toaletu.

Jako zdravotník provedete **malé školení o bezpečnosti** na táboře. Povíte dětem hlavní hygienické zásady (denně si čistit zuby a umývat se, špinavé prádlo nemíchat s čistým). Ukážete jim nejen umývárny a toalety, ale i ošetřovnu. A s radostí jim oznámíte, že bydlíte hned vedle a mohou přijít kdykoli. Vedoucím předáte informace o zdravotním stavu dětí a zopakujete zásady první pomoci i předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění (čistota půl zdraví, když jsem nemocný, jdu si odpočinout, neprskám na děti a nepřipravuji jídlo v kuchyni). Všechny požádáte, aby vám hlásili průjmy či jiná infekční onemocnění. Forma je na vás. Zápis o provedení může být součástí zdravotního deníku. Hygienická kontrola může nevinným dotazem u oddílových vedoucích zjišťovat, zda jste svoji povinnost nezanedbali.

Vyberete si od všech **doklady**, které mají mít. Zkontrolujete, že jsou v pořádku. Domluvíte se s vůdcem tábora, kde budou uloženy. Ideálně pohromadě. Když přijde hygiena, může začít kontrolu příjemně u kávičky a koláče či jablka studiem dokladů. Nehoníte po lese Bodlinu, kde má papír na hlavu, nečekáte, až se Lupič vrátí z nemocnice a ukáže dekret o absolvování kurzu ZZA, ale nenápadně uklízíte případné lehké prohřešky (neumytý ešus v kopřivách).

Provedete **výpis ze zdravotnické dokumentace** dětí a založíte zdravotní deník. Téma, které si žádá samostatnou kapitolu.

13) Jak vypadá zdravotnická dokumentace?

Přesná pravidla, jak má vypadat zdravotnická dokumentace, tedy zdravotní deník na zotavovací akci, nejsou. Inspirovat se můžeme v úpravě vztahující se k vedení zdravotnické dokumentace v zařízeních poskytujících zdravotní služby - zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách (§§ 53-69b) a vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci. Ani jeden z předpisů se na tábory nevztahuje, neboť tábor není zdravotnické zařízení.

Důležité je myslet na to, že obsahuje velmi **citlivé osobní údaje**, dbáte proto na jejich **ochranu** před nepovolanými zraky. Určitě do ní může nahlížet sám pacient, jeho zákonný zástupce, osoby jimi určené a taktéž zdravotník.

Dokumentace musí být vedena **průkazně, pravdivě, čitelně**, musí být průběžně doplňována a zápisy je třeba provádět bez zbytečného odkladu.

Výpis ze zdravotnické dokumentace obsahuje povinně závěr posudku, datum jeho vydání a omezení z něj vyplývající. Hodí se uvést i jméno lékaře, který posudek vydal a doplnit informace o zdravotním stavu z přihlášky a z případných dalších doplňujících lístečků od rodičů nalepených třeba na lécích. Budete tak mít vše na jednom místě. Posudek se navíc na konci akce vrací, zatímco výpis zůstává. Praktické může být vytvoření tabulky pravidelného dávkování léků, které děti užívají trvale. Pravidelně si tam budete zaškrtnout, že dítě daný lék dostalo.

Zdravotní deník můžete vést chronologicky podle toho, jak přichází zranění a nemocní nebo mít jako u lékaře pro každého účastníka samostatnou „kartu“ (listy papírů). Zdravotní deník **slouží k prokázání správnosti postupu zdravotníka**. Archivuje se 6 měsíců po skončení akce (pokud čekáte problémy, uchovejte ho déle). Při případném sporu si za pár měsíců či let nebudete pamatovat jestli jste ošetřovali v úterý nebo ve středu, jestli jste podali Paralen nebo Panadol a jestli jste těch 38,5 °C naměřili ve 14:00 nebo až v 15:30. Paměť svědků mizí ještě rychleji než vaše. Zdravotní deník pak může být váš jediný spojenec. Navíc je papír vždy tím nejsnadnějším důkazem – přečtu si, co tam je napsané a je to. **Myslete na to! Vedte si ho poctivě**, o každém ošetření či podání léku, a s patřičnou úctou.

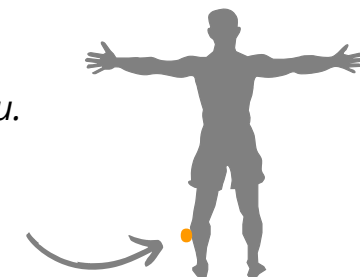
Na začátku zdravotního deníku se uvádí **identifikační údaje**, tedy název a adresa akce, označení pořadatele akce (název, IČO, sídlo), doba konání, počet účastníků i dospělých (vč. funkce), jméno zdravotníka a jeho kvalifikace, podpis a razítko pořadatele.

Zápis do deníku musí **obsahovat jméno a příjmení** dítěte, **datum** provedení úkonu a **hodinu**, je-li to nutné (např. měření teploty), dále **popis zranění** či onemocnění, informace o průběhu a výsledku **vyšetření** i **způsobu ošetření** (vč. zprávy o odeslání k lékaři), další důležité údaje (např. datum kontroly) a podpis. Pokud je třeba zápis opravit, musí zůstat původní zápis čitelný a u opravy se zapíše datum provedení.

Jan Novák, 05.07.2021, 10:20 hod. Přichází s odřeným kolenem. Spadl při hře. Kolenem pravé dolní končetiny odřené, cca 2x2 cm, znečištěné od písku, drobné krvácení. Omytí rány, dezinfekce Betadine, sterilní krytí - mastný tyl, obvaz. Kontrola večer nebo při potížích.

František Vomáčka, 06.07.2021, 13:45. Klíště na levém lýtku. Odstranění, dezinfekce Betadine.

Místo přísátí **klíštěte** je nejlepší zakreslit na připraveném panáčkově.

14) Jak se mám na ošetřovně chovat?

I když se při samotném ošetřování soustředíte hlavně na to, abyste měli nasazené rukavice, náplast seděla pěkně na ráně nebo obinadlo pevně stáhlo pohmožděný kotník, nechte si volnou kapacitu i na **naslouchání ošetřovanému** (neplést s posloucháním ošetřovaného). Přišel za vámi, protože něco potřebuje. Kdyby si chtěl jen tak popovídat, přisedne si k vám při obědě. Možná špatně šlápl při hře a chce jen ovázat kotník, aby se mohl jít zase honit. Možná chce vytáhnout třísku jen proto, že se o něj bude někdo starat a na chvíli tu bude jen pro něj. Možná ho bolí břicho a ani sám neví, že to je projev stýskání. A možná ho to břicho bolí, protože v něm začíná zánět slepého střeva.

Jak se cítíte vy, když přijdete do ordinace k lékaři? Cítíte důvěru? Chce se vám panu doktorovi svěřit s tím, co vás opravdu trápí? Poslouchá pan doktor, co mu říkáte? Nebo mu už po několikáté opakujete, že jste si bok odřeli pádem z koně a ne z kola, jste na něj pěkně naštvaní, že vás nevnímá a bojíte se, že něco přehlédne nebo špatně vyhodnotí, protože vás vůbec neposlouchá? **Jste spolu v ordinaci sami?** Nebo jsou otevřené dveře k sestřičce, kam si každou chvíli někdo přijde "jen pro recept", vy slyšíte všechno, co jí říkají a je vám jasné, že i oni musí slyšet všechno, co byste chtěli říct panu doktorovi. A na žádost pana doktora "vyhrňte si to tričko, ať si vás můžu poslechnout" se paní Vomáčková u sestřičky viditelně zarazí a pak rozesměje, že si myslela, že to je na ní. Pohledem však neuhne a dál se dívá na doktora i na vás.

Zamyslete se i nad tím, jak budete s dětmi na ošetřovně mluvit. Připravte se na to, že jinak to bude probíhat se světluškou a jinak s roverem. Jinak vyřešíte třísku, jiný způsob komunikace bude třeba zvolit při bolesti břicha a jinak se budete chovat při otékající tváři po píchnutí vosou. A teď nemám na mysli používání naučených frází, protože to se pozná, že to nejste vy a důvěra bude fuč. A pomáhat někomu, kdo vám nevěří, že mu pomůžete, je moc těžké. Myslím na obyčejnou lidskost a zájem o druhého. Buďte sví.

Také se vám bude hodit, že jste se při plánování tábora zamysleli nad tím, jak řešit intimní problémy, pokud je zdravotník jiného pohlaví než ošetřovaný.

15) Všechno je připravené. Na táboře jen ošetřuji?

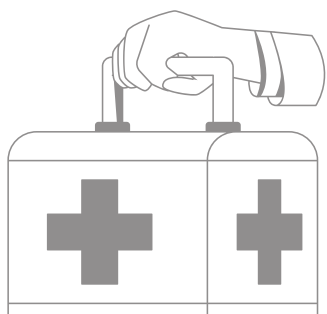
Konečně jste se dostali na tábor. Vše jste si poctivě připravili předem nebo při příjezdu na tábor. Děti jsou zdravé a šikovné, tak zdravotnické činnosti, tedy ošetřování zranění, péče o nemocné, doprovodu k lékaři či vedení zdravotnického deníku mnoho nebude. Napadnou vás ale jiné otázky.

Mohu vůbec podat léky, když to nemůže udělat ani sestřička u lékaře? Ano. Podávání léků sice není v předpisech vztahujících se na zotavovací akce výslovně upraveno, z podstaty věci to však je náplň činnosti zdravotníka. Předpisy stanovují povinnost mít na akci lékárníčku i její vybavení léky. K čemu by tam tedy jinak byla? Podávat však můžete pouze léky volně prodejné, léky převzaté od rodičů pro konkrétní dítě (jeho léky nemůžete dát jinému dítěti) nebo léčiva předepsaná lékařem při jeho návštěvě (př. framykoinová mast).

Mohu jako zdravotník opustit tábor? Řešení záleží na konkrétní situaci. Žádné oficiální pravidlo není. Je pouze zdravý selský rozum a zkušenosti zdravotníka. Zdravotník opouštějící tábor sdělí vůdci tábora, že odchází, kam jde, kdy se přibližně vrátí a kdo ho zastupuje (ženatí mají praxi).

Pokud se převáží zraněný do nemocnice s lehčím zraněním, může ho doprovodit někdo jiný. Nejlépe někdo se znalostí první pomoci. Protože se v nemocnici budou hodně ptát, projděte s ním stav a potíže dítěte, aby o nich věděl co nejvíce a mohl informace v nemocnici předat. Dále ho vybavte potřebnými doklady (kartička pojišťovny). Žádné "potvrzení o převzetí pacienta a jeho stavu" od nemocnice nečekejte. Při problémech vám jako doklad slouží váš zdravotní deník. K těžšímu stavu se volá ZZS. Zdravotník tedy může zůstat v táboře.

Téměř všichni odchází na delší hru mimo tábor. Zdravotník se zdá v táboře zbytečný. Pokud v táboře zůstávají zranění či nemocní potřebující jeho dohled, měl by zůstat v táboře s nimi. Na hru může s ostatními jít někdo znalý první pomoci. Tomu zdravotník svěří cestovní lékárníčku. Měl by vědět, kam jdou a být v telefonickém spojení. Jestliže v táboře zůstávají jen osoby, které dohled zdravotníka nepotřebují, může zdravotník odejít na hru. Poučí některého dospělého, jak o nemocné pečovat a co dělat v případě zhoršení jejich zdravotního stavu.

Nyní to vypadá, že si již budete jen užívat pobyt v přírodě plnými doušky. Že to zní podezřele? Ano. Během tábora totiž budete i takovým **kontrolorem**.

Zdravotník se podílí na hlídání **čistoty a pořádku** (stany - bodování, WC - úklid, zasypání latrín, umývárny, jídelna, kuchyň - služby na mytí nádobí).

Spolupůsobí při osobní hygieně, tedy **čištění zubů pitnou vodou**, zajištění **teplé vody na mytí** celého těla (1x týdně, je možno využít plavecký bazén, saunou již několik let mytí v teplé vodě nahradit nelze), umývání rukou před jídlem a po WC.

Dohlíží na dodržování **denního režimu**, tedy i večerky. Děti do 10 let potřebují spát 9 hodin, ti starší 8 hodin. Když je tedy noční bojovka, posouváme ráno budíček. Pokud byla první dva dny soustavná fyzická aktivita, je důležité zařadit do náplně třetího dne výrobu lodiček z kůry, malování táborových triček či jakoukoli jinou odpočinkovou aktivitu. Výjimkou je puťák, kde je možné putovat i třetí den. Měl by však být odpočinkovější.

Sleduje **sportovní aktivity i oblečení dětí** a případně je vhodnou poznámkou upraví.

Dohlíží při **plavání** a koupání.

Neběhej
v dešti!

Namazal jsi
se
krémem?

Třetí den leje jako z konve.
Kde máš holiny a
pláštěnku?

Upaluj si pro
čepici. Je
poledne a
pere slunce.

Dbá na **vyváženost jídelníčku**. Jídlo má být pestré s dostatečným obsahem vitamínů a minerálů a odpovídající aktivitě dětí (před odpoledním maratonem vyměnit řízek s bramborovým salátem za drůbeží rizoto). Počítá se s 5 jídly denně (snídaně, přesnídávka, oběd, svačina, večeře) a z toho nejméně jedno hlavní jídlo musí být teplé. Topinka ke svačině se nepočítá. Ke snídani je třeba teplý nápoj (běžný čaj, sváteční kakao ...). V kryté nádobě s výtokovým kohoutem je celý den volně k dispozici pití. S pitím souvisí i hlídání dětí, aby každé mělo svým jménem označený hrneček, a pilo z něj a ne z cizího.

Pitnou vodu, splňující hygienické požadavky, je třeba vozit v nádobách určených pro potraviny a vyhrazených jen pro vodu. Skladovat v chladu, stínu a chráněné před nepřízní počasí (např. plachtou). Pokud se nevozí denně, na barelech je vhodné označit den, kdy se přivezla.

Velmi důležitá je kontrola dodržování **hygieny v kuchyni**. Především kvůli zdraví účastníků. Kuchyň je zastřešená a chráněná před nepřízní počasí. Je v ní samostatný prostor pro skladování potravin, pro přípravu jídla a pro mytí nádobí.

Základem činnosti v kuchyni je **nekřížení přípravy pokrmů** před tepelnou úpravou a po ní. Tedy syrové maso a vejčička se nesmí potkat s rohlíkem k snídani. Do mísy, ve které se míchalo maso na sekanou, nepatří jablka ke svačině. Jednotlivé pracovní plochy, nástroje i nádobí musí být označeny a odděleny (pečivo, maso, ovoce a zelenina), aby jídlo bylo chráněno před kontaminací. Nádobí musí být skladováno odděleně (ne všechna prkýnka na jedné hromadě).

Nádobí kuchyňské se umývá odděleně od jídelního. Buď v jiném dřezu nebo nejdřív jedno, pak druhé. Zvláštní místo je v kuchyni třeba pro umývání rukou. Během let 2020 - 2021 bylo třeba mít v kuchyni samostatné místo pro umývání rukou. Ponecháte ho?

Je důležité zajistit **skladování** potravin v souladu s pokyny výrobce a tak, aby se neovlivňovaly navzájem. Opravdu si je přečtěte. Skladování ovocného sirupu na šťávu do 8°C může překvapit. Potraviny je třeba mít uložené v originálním balení (koření nepřesypávat do skleniček, ale dát do skleničky i s pytlíkem – kvůli expiraci). Maso (zvláště syrové a vařené) mít jinde, než chleba. Vejce skladujeme zcela samostatně. Kdo používá místo lednice potok, je vhodné mít potraviny zabezpečeny proti vniknutí vody a mít u nich teploměr. A celý skládek samozřejmě chráníme před hlodavci a nepřízní počasí.

Odpadky se skladují mimo kuchyň, třídí se a pravidelně vyváží. Pytle musí být pevné, jednorázové nebo opakovaně použitelné, uzavíratelné a snadno čistitelné a desinfikovatelné nádoby. Odpadní vody se nevypouští do potoka, ale do vsakovačky.

Potraviny, které by mohly být zdravotně závadné, raději do kuchyně vůbec nepouštíme.

Na konci tábora je dobré si projít zdravotnický deník a připravit si **pro rodiče zprávu o závažnějších zdravotních problémech** dítěte. Hodí se minimálně obrázek se zakreslením polohy prisátých klíšťat, dále informace o závažnějších úrazech či onemocněních a jejich ošetření, alergických reakcích (velký otok po bodnutí včelou), jestli se potkalo s infekcí, případně s jakou a pokud bylo na ošetření u lékaře, tak lékařskou zprávu.

16) Jaké doklady vracím po návratu z tábora?

Vůně posečeného sena, louky po dešti a smůly z vyhřátého lesa zůstala kdesi daleko. Rodiče natěšení na nejnovější zážitky dětí jsou však hmatatelně tady a teď. Je třeba jim vrátit nejen děti otužené pobytem v přírodě a zavazadla plná zabláceného oblečení, ale také doklady a léky, které nám rodiče při odjezdu předali.

Tedy **kopii kartičky pojišťovny, posudek o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na akci a léky**. Bezinfekčnost si ponechává pořadatel akce. Dále je vhodné přidat „**klíčový obrázek**“ a informaci o závažnějších zdravotních problémech.

Doklady se vrací též všem dospělým účastníkům (opět s výjimkou bezinfekčnosti, pokud jsme ji požadovali - nutná není).

Zdravotnickou dokumentaci archivuje pořadatel akce 6 měsíců po jejím skončení. Pokud se během akce stalo něco mimořádného, je vhodné dokumentaci archivovat déle.

17) Na co se nejvíce zaměřuje hygienická kontrola?

Tlak zdravotníka a vůdce tábora náhle vyletěl do přístroji neměřitelných výšek. Ke slovu se hlásí pravěké automatické reakce na ohrožení - uteč nebo boj. Jenže, utéct nejde - už vás zahlédli. A bojovat? Dráždit hada bosou nohou? No nic. Deset nádechů a výdechů ... se nestíhá, takže stačí jen pět. Vizualizace závěrečného protokolu bez jediné výtky je hotová za 3 vteřiny. Další protistresové techniky zaberou minutku. Na tváři se začíná usazovat klidný a přívětivý úsměv.

Vůdce tábora i zdravotník ví, kde jsou silná a slabá místa. Ví, kam kontrolu vzít nejdřív, kam později a kam vůbec. Uvědomují si, že tábor je jejich královstvím a kontrola je na návštěvě. Jsou páni situace a dokáží ji řídit.

Na co přesně se kontrola zaměřuje? Co od ní lze očekávat? Jak ji přežít bez ztráty kytičky? Odpovědi na tyto otázky jsou stejně rozmanité jako hygienici sami. Na každého platí něco jiného. Může se stát, že na kontrolu přijede zkušený matador, který bude zaučovat nováčka. Nebo vás navštíví dvě dámy před důchodem, které práce příliš nebaví. Velký vliv hraje i výsledky předchozích kontrol. Zatímco jednu dámu potěší pochvala stylových holínek a květnatá mluva, jinou přesvědčí věcné argumenty. Určitě jinak bude postupovat kontrola, která právě téměř zavřela dvě akce a jinak kontrola, přicházející po táborech, kde všechno bylo v pořádku.

Obecně platí být připraven, znát své povinnosti, dobře odhadnout komunikační typ kontrolorů a mít kouzlo osobnosti. Když vám nebylo dáno do vínku, tak se ho naučit jako dovednost. Některé hygienické stanice (např. středočeská) zveřejňují podrobné shrnující zprávy ze svých kontrol (2021 a 2022). Mohou sloužit jako inspirace, co bylo kontrolováno nejvíce a v čem bylo zjištěno nejvíce závad. Počet kontrol Krajské hygienické stanice Středočeského kraje bývá kolem 120-130 kontrol za léto, což pokrývá asi polovinu všech akcí. V roce 2023 bylo zjištěno 15 závad, z nichž nejvíce bylo ve zdravotnické dokumentaci (6). Ostatní byly ve , zdravotním zajištění či se týkaly pitné vody, případně ubytování. V roce 2021 se nejvíce závad týkalo pitné vody, dále byly ve skladování potravin, nebyla zřízena ošetřovna a izolace, lékárníčka nebyla dostatečně vybavena, zdravotník nedoložil potřebné oprávnění či byly na akci neočkované děti.

Zvláštní pozornost **věnuje dokladům** (všechny posudky, bezinfekčnosti ...), vedení zdravotního deníku (jak se do něj zapisuje, jak se evidují klíčata a zda se předává zpráva rodičům) a rozboru pitné vody.

Lze shrnout, že kontrola projde prakticky celou vyhláškou. Jen namátkou.

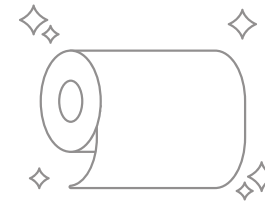

Zda jsou děti ve stanech **ubytované** po dvou, odděleně podle pohlaví a mají podlážku na uložení věcí.

Překontroluje **ošetřovnu**, izolaci, lékárničku (žádná prošlá expirace, zamčené léky, oddělené léky dětí od táborových, nepromokavá).

Kolik je **toalet**, zda jsou označené (dívky, chlapci, zdravotník, izolace, ...) a je u nich nádoba s výtokovým kohoutem na mytí rukou. Kromě mýdla bylo třeba v letech 2020 a 2021 mít i desinfekci a ručníky buď označené jménem, nebo papírové (v zásobníku tak, aby se tahaly po jednom, ne volně položené na pařezu, aby se osahal celý balík), vše zabezpečené proti vlivu počasí.

Zajímá se o vyvěšený **program dne i jídelníček** (bez rizikových potravin, pestrost). Není třeba v něm uvádět alergeny, neboť Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 se na zotavovací akce nevztahuje.

V **kuchyni** se zastaví nejen na kávičku, ale všímá si popisu nádobí (pečivo, zelenina, maso) a jejich odděleného skladování, oddělených pracovních ploch pro přípravu pokrmů před a po tepelném zpracování. Zaměří se i na způsob uložení potravin. Je třeba je mít v originálním balení a skladované podle pokynů výrobce. Teplotu může měřit bezkontaktním teploměrem. Lučina v chladicím boxu s namraženými náplněmi, z něž se kouřilo zimou, o jeden stupeň neprošla. Podívá se, zda jsou barely s vodou ve stínu, pod plachtou a daleko od kamen, nejlépe označené dnem, kdy se přivezly.

Nezastaví se před ničím. **Zvídavé** a zákeřné **otázky** na ověření odpovědí zdravotníka a vůdce tábora pokládá i **přímo dětem**. Předem domluvený signál pro příjezd kontroly účastníky upozorní, že přišel čas odejít na hru mimo tábor.

Ty jsi ale otužilá, že se umýváte jen tady v potoce.

My se umýváme i v teplé vodě. Zrovna včera a zítra si zase budeme mýt vlasy.

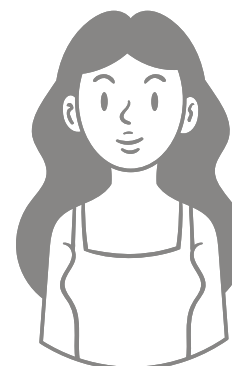
Prosím pěkně, zapoměla jsem si lahev s pitím v autě, kde se u vás můžu napít?

Támhle v jídelně je várnice. Potřebujete ale svůj hrneček. Vedoucí vám to pomůže vyřešit.

Nejsou ty hrnce příliš těžké, když vydáváte jídlo?

To nevím, my odcházíme z kuchyně ještě dřív, než se polévka dovaří.

Vidím, že jste tu tři kamarádky, ve kterém stanu spíte?

Já s Koblížkem v tom krajním a Anča ve vedlejším.

Hodně pršelo. Nemáte kufry špinavé od bláta?

Ne, máme přece podlahy!

Co můžu udělat, když se mé názory nepotkají s názory hygieny?

Když se objeví nesrovnalost či rozdílný právní názor, záleží na vás, jakou zvolíte strategii. Opět se vyplatí přemýšlet a zvažovat důsledky zamýšlených postupů. Velmi se osvědčí vaše empatie a schopnost jednat s lidmi. Každá rada je drahá. Jak je známo, když se sejdou dva právníci, znamená to nejméně 3-4 názory na jednu věc...

Pokud si jste jistí, můžete trvat na tom, že váš (právní) názor a výklad vyhlášky je v pořádku. Nebo můžete začít věc konstruktivně řešit. Navrhnout, jak to do budoucna udělat jinak. Výsledek bude stejně většinou záležet na náladě a osobních vlastnostech kontroly.

Kde máte podlážky? ...

???

Nemáme, podle mne je igelit dostatečnou izolací proti vlhkosti.

Pořídili jsme silný, je ve dvou vrstvách. Jen tak se neprotrhne. Je jen pod věcmi dětí. Ulička je volná. Kdyby byl i uprostřed, bahno by teklo do věcí.

Hmmmm !! Zajímavý výklad
Igelit nepovažuji za dostatečný. Co s tím uděláte?

Vidím, že jste opravdu dobře promysleli. Ačkoliv je bahno po celém táboře, zavazadla jsou čistá.

I tuto krušnou chvíli jste ustáli. **Kontrola** z krajské hygienické stanice **odešla**. Všechno sice nebylo na 100%, protože to se prostě na táboře na louce u lesa zařídit nedá, ale kontrola byla spokojená. Na místě bylo dohodnuto, co se na táboře upraví. Je čas na pochvalu a odměnu za dobře odvedenou práci (dát si čaj, kávičku, čokoládu prostě cokoli, co udělá dobře na těle i na duši).

18) A co když jedeme jen na 4 dny? Nebo nás jede jen 28? To nemusím dodržovat nic?

Vše, co bylo uvedeno dříve, se týká zotavovacích akcí, tedy akcí pro 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů. Zákon používá v § 12 ZoVZ ještě další pojem, a to „**jiná podobná akce pro děti**“. Skutečnost, kolik z hygienických pravidel budete muset dodržovat, bude záležet vždy na konkrétní akci. Především na tom, do jaké míry bude naše akce podobná zotavovací akci. Určitě budou jiná pravidla na jednodenní výpravě o 7 lidech a jiná na 5 denní akci, kde vás bude 29.

Zachování hygienických pravidel na těchto jiných podobných akcích je důležité hlavně pro vás. Pokud se totiž např. rozšíří infekční průjem či salmonela, bude tvrzení, že to nebyla zotavovací akce a hygienickou vyhlášku nebylo třeba dodržovat, pouze výmluvou bez valného právního účinku. Najde se totiž jiný předpis, obecně ukládající povinnost předcházet škodám, který vaši odpovědnost založí.

Minimem, které musí pořadatel této jiné podobné akce zajistit, je hygienicky nezávadný stav zařízení, zásobování pitnou vodou v rozsahu stanoveném pro zotavovací akce (vyhláška), zdravotně způsobilý dozor a zdravotníka (je třeba „papír na hlavu“ a doklad o odborné způsobilosti zdravotníka).

Podmínky jsou tedy daleko mírnější, než v případě zotavovací akce. Co se rozumí hygienicky nezávadným stavem zařízení, není nikde uvedeno. Zkrátka je nutné myslet na zdraví účastníků.

Repetitio mater studiorum

aneb shrnutí toho nejpodstatnějšího

- Na akci se starám nejen o děti, ale též o oldskauty, těhotné vedoucí a jejich miminka.
- Věnuji se nejen činnosti zdravotnické, ale i hygienické (toalety, denní režim, program, doklady).
- **Než kývnu na to, že pojedu jako zdravotník, zamyslím se!**
- Má odpovědnost je nejen občanskoprávní (finanční postih), ale i trestněprávní (vězení).
- Činnost zdravotníka upravuje především vyhl. č. 106/2001 Sb. o hygienických požadavcích na zotavovací akce a zák. č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví. Pro skautské akce platí i směrnice Junáka.
- Při plánování tábora si ověřím, jaké předpisy platí.
- Od dětí potřebuji bezinfekčnost, posudek o zdravotní způsobilosti dítěte, kartičku pojišťovny, léky vč. dávkování, kontakt na rodiče či jiné dospělé dosažitelné během akce a informace o zdravotních omezeních.
- Dospělí musí mít posudek o způsobilosti pro práci s dětmi.
- Když si nejsem jistý způsobem ošetření, volám 155 nebo jedu k lékaři (radši být 100x za neschopného, než sedět za chybu).
- **Zdravotnickou dokumentaci si vedu pečlivě.** Při problému to může být můj jediný spojenec.
- Lékárničku mám správně vybavenou a umím používat její obsah. Léky mají dostatečnou expiraci.
- Jsem stále k dispozici nebo si za sebe zajistím adekvátní náhradu.
- Pokud mám právní problém, vyhledám odborníka. Hned.

Poděkování a hurá do akce

Gratuluji :-)! Dočetli jste náročný e-book až do konce.

Zkušeným táborovým zdravotníkům snad byl příjemným připomenutím nutného minima, které je důležité znát. I kdybyste si jen potvrdili, že vše děláte správně, stálo to za to. Je to fajn pocit, ne? Pochvalte se za svoji činnost. Milého slova není nikdy dost.

Věřím, že těm z vás, kteří se na tábor chystáte jako zdravotníci poprvé, usnadní přípravu. Jasně, nic za vás neudělá. Všechno si budete muset poctivě odmakat sami. Stejně tak se budete muset ve vypjatých chvílích rozhodovat sami. Již přečtením tohoto e-booku jste zasadili další semínko vašeho úspěchu. Otázky v něm položené vás přiměly se zamyslet. Možná ne zcela vědomě. Možná ne přímo nad nimi, protože vám odpovědi přišly jasné. Možná vás napadly úplně jiné otázky, na něž chcete najít odpověď. Možná vás k zamyšlení teprve svedou.

Až budete sedět na předtáborové poradě a najednou, jakoby odnikud, se vynoří otázka: "Je v přihlášce zmínka o alergiích?", vystřídá údiv nad tím, kde se vzala, třeba vzpomínka na tento e-book. Sáhnete po něm a budete hned vědět, na co dalšího myslet a co si ještě připravit předem. Na táboře si pak budete blahořečit, že jste věnovali čas vlastní přípravě. Když v 9 večer bodne Bambuse včela, budete vědět, že je alergický a hned podáte lék. Nebudete čekat další dvě hodiny, jak se to vyvine, volat rodičům jestli náhodou není alergický a psát si poznámku, že příští rok je do přihlášky třeba uvést i dotaz na zdravotní stav dětí.

E-book nicméně není všeobjímající. Život je daleko barvitější, než se kdy podaří na stránky jednoho e-booku dostat.

Aby nezůstalo jen u suché teorie, **hurá do akce**. Položte si při plánování tábora otázky, co vám jako zdravotníkovi usnadní práci. Zeptejte se zkušenějších. Nebo naopak naučte něco ostatní ve středisku. Můžete využít dokumenty v přílohách a odkazy na ně. Jako první můžete třeba zkontrolovat vaši střediskovou přihlášku na tábor. Je tam vše, co potřebujete? Při nejbližší návštěvě klubovny si prohlédněte táborovou lékárničku a napište si, co je třeba doplnit. Zkrátka udělejte vše, co vás při čtení e-booku napadlo. Jestli to nejde hned, napište si poznámky. Později své skvělé nápady zapomenete. Vždyť denně nám prolétne hlavou několik desítek tisíc myšlenek. Využijte nadšení a energii, kterou teď máte.

Seznam dalších materiálů:

- vyhláška č. 106/2001 Sb.
- část první, hlava II., díl 2. (§ 7 -14) zákona č. 258/2000 Sb.
- směrnice Junáka k táborům
- směrnice Junáka ke zdravotnickému zabezpečení zotavovacích akcí
- směrnice Junáka pro vodácké akce

- posudek o zdravotní způsobilosti dítěte
- posudek o zdravotní způsobilosti pro práci s dětmi a mládeží
- přihláška na tábor (pro členy i nečleny Junáka)
- prohlášení o bezinfekčnosti
- souhlas zákonných zástupců s poskytováním informací o zdravotním stavu dítěte

- rozsah vybavení lékárničky s tipy, jaké léky do ní můžete pořídit
- krizová kartička Junáka
- check list k odjezdu - Mám všechno?

A to je vše přátelé. Nebo ne?

Pokud budete mít dotazy, můžete mi napsat na efca@volny.cz.

Nebo se můžete pro inspiraci podívat na některou z těchto stránek:

- www.skaut.cz/tabory - napoví co je třeba zajistit a zabezpečit pro uspořádání tábora
- <https://ochrancipramene.skauting.cz/tabornicka-pediatrie/> - příručka pro zdravotníky na letní tábory zpracovaná Matoušem (a malinko Hombrem) z oddílu Ochránci pramene ve Žďáře nad Sázavou
- www.bezpecnedetstvi.cz - prevence tonutí a první pomoc
- <https://mzd.gov.cz/krajske-hygienicke-stance/> - seznam krajských hygienických stanic s odkazem na jejich webové stránky.

Těším se, že se potkáme třeba na Selešce, zdravotníku a doškolováku Last Minute, semináři OČK Zdravověda nebo tam, kde je Skautský záchranný tým

